

5. december 2018

Sagsnr.
2018-0327061

Dokumentnr.
2018-0327061-1

Sagsbehandler
Sebastian Engelmann Jensen

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens bemærkninger til Finanslov 2019

Sundhed

Sundhedsreform

- Det fremgår af aftalen, at den varslede sundhedsreform skal have fokus på at sikre et mere sammenhængende sundhedsvæsen. Blandt andet skal der sikres bedre sammenhæng på tværs af sektorer samt omstilling af behandlingen af borgere med kroniske sygdomme fra hospitalerne til primærsektoren. Der er ingen yderligere oplysninger om, hvad midlerne afsættes til. Det er derfor fortsat uafklaret, hvad mulighederne kan være for KK.
- Det forventes, at kommunerne fremover, sammen med almen praksis, skal varetage en større andel af sundhedsopgaverne, idet flere ældre medicinske patienter og borgere med kroniske sygdomme forventeligt skal modtage behandling i deres nærmiljø. Dette vil påføre kommunerne større udgifter som for nuværende ikke er finansieret.

Stop for egenbetaling på kommunale akutpladser

- Det fremgår af aftalen, at regeringen og DF er enige om, at borgere ikke skal kunne opkræves egenbetaling for kost, linned, tøjvask og lignende ved ophold på kommunal akutplads.
- I KK er der i dag ikke nogen egenbetaling på akutpladser, men på rehabiliterende pladser. Sundheds- og Omsorgsudvalget besluttede den 24. maj 2018, i forbindelse med ny strategi for midlertidige døgnophold, at taksten for et midlertidigt døgnophold og akutpladser fra 2020 ensartes, så der fremover fastsættes én takst for betaling for et midlertidigt døgnophold, hvad enten der er tale om en akutplads eller en rehabiliteringsplads.
- SUF er ikke påbegyndt at opkræve egenbetaling for ophold på akutpladser, da det først ville blive igangsat i 2020.
- SUF forventer ikke merudgifter som følge af Finanslovens krav om stop for egenbetaling, men som følge af ny strategi for midlertidige døgnpladser fra 2020 forventer SUF et muligt indtægststab, da der ikke vil blive effektueret egenbetaling på akutpladserne
- Skal egenbetalingen for midlertidige døgnophold afskaffes for alle pladstyper, vil den evt. økonomiske compensation sandsynligvis ikke dække SUF's indtægststab, idet vi har relativt flere midlertidige døgnpladser end landsgennemsnittet / bloktilskuddets fordelingsnøgle. Dvs. at der vil være skæv DUT.
- KL og kommunerne har indtil nu været af den opfattelse, at alle midlertidige ophold blev ydet efter bestemmelsen i servicelovens § 84, hvilket giver hjemmel til at opkræve egenbetaling. Kammeradvokaten har den 5. december 2018 vurderet, at ikke alle midlertidige pladser kan rummes inden for serviceloven, men at de såkaldte akutpladser derimod

**Betjening af Borgmester,
Udvalg og Direktion**

Rådhuspladsen I
1550 København V

er omfattet af sundhedsloven. For så vidt angår de pladser, der er oprettet efter sundhedsloven er det ulovligt at opkræve betaling for mad, tøjvask og sengelinned.

- Københavns Kommune har lagt sig op af KLs vurdering, og alle midlertidige ophold er derfor oprettet efter serviceloven.
- Sundheds- og Ældreministeriet har givet udtryk for, at de vil komme med en præcisering af reglerne, og SUF har behov for at få præciseret, på hvilket grundlag pladserne skal oprettes. Det har dog ingen reel betydning for borgerne, da det ikke ændrer på indholdet af tilbuddet, og SUF ikke opkræver egenbetaling på akutpladser i dag.
- KL er i dialog med regeringen om Kammeradvokatens vurdering, idet KL har flere kritiske spørgsmål og ikke er enig med Kammeradvokaten. SUF afventer derfor KL.

En endnu stærkere vaccinationsindsats

- Det fremgår af aftalen, at der afsættes midler til at tilbyde gratis HPV-vaccination til drenge på linje med piger, og vaccinationsdeltagelse i børnevaccinationsprogrammet skal øges, samt der skal sikres endnu bedre influenzavacciner.
- Der fremgår endvidere, at der afsættes midler til nye og mere effektive vacciner til borgere, der er i risikogruppen, og som hvert år tilbydes gratis influenza vaccination. Derudover afsættes midler til at iværksætte en medicinsk teknologivurdering af influenzavaccinationer og til informationsindsats med henblik på at øge vaccinationsdeltagelsen.
- I 2018 har Københavns Kommune (i et samarbejde mellem SUF og BUF) pilotafprøvet HPV-vaccination til piger i 6. klasse i skoletiden på udvalgte skoler for at øge dækningsgraden, som er lavere i København end i resten af landet. Københavns Kommune har med budgetaftalen for 2019 besluttet, at udbrede tilbuddet til alle skoler i Københavns Kommune i 2019. Efter vedtagelsen af finansloven vil Københavns Kommune udvide indsatsen til også at omfatte HPV-vaccination af drenge i skoleregi.
- Forslaget får ingen økonomiske konsekvenser for SUF.

Pulje til sundhedsindsatser

- Puljen udmøntes til sundhedsinitiativer efter aftale mellem parterne. Det er ikke angivet til hvilke indsatser puljen nærmere er tiltænkt - dog anføres det, at blandt andet mandecentre prioriteres.
- Såfremt det bliver muligt for kommuner at ansøge puljen, kunne det være en mulighed for KK at spille ind til puljen med en ansøgning om etablering af flere Mænds Mødesteder i København.

God lægedækning i alle dele af landet

- Det fremgår af aftalen, at regeringen og DF er enige om, at der fortsat er behov for initiativer for at sikre en god geografisk og specialemæssig fordeling af læger og speciallæger samt at parterne vil følge udviklingen i lægedækningen på landsplan.
- Der er ikke afsat nye midler til området, men de allerede iværksatte initiativer er i tråd med regeringsudspillet 'En læge tæt på dig – en plan for fremtidens almen praksis' og støtter op omkring visionen og målsætningerne for 'Strategi for lægedækning i Københavns Kommune'.

- Tanken er, at vil det bidrage til at sikre flere praktiserende læger i Københavns Kommune på sigt. God lægedækning i Københavns Kommune forudsætter dog ikke kun kvalificerede speciallæger i almen praksis, men også en ændring af praksisstrukturen.
- Tiltaget får ingen økonomiske konsekvenser for KK.

Bekæmpelse af ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord

- Det fremgår af aftalen, at regeringen og DF vil understøtte kommunernes arbejde med at opspore ensomme ældre og bekæmpe ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord blandt ældre borgere. Bekendtgørelsen om værdighedspolitikker for ældreplejen ændres, så der indføres en forpligtelse for kommunerne til at beskrive hvordan ensomhed blandt ældre bekæmpes. Der afsættes 100 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022 som udmøntes til kommunerne som et særtilskud.
- Udmøntningen af ekstra midler betyder at KK's værdighedspolitik skal opdateres med et særskilt afsnit om ensomhedsindsatsen fra 2019.
- SUF forventes at få tilført omkring 6 mio. kroner årligt. Dermed fordobles midlerne til ensomhedsindsatsen i KK. Der gøres opmærksom på, at de nye midler fra Finansloven er 4-årige, hvorfor der kun kan igangsættes indsatser og projekter, som er midlertidige eller som kan forventes at blive selv bærende (uden kommunal økonomisk støtte) på længere sigt.

Ældre

Styrket indsats mod uplanlagt vægttab og underernæring

- Det fremgår af aftalen at Regeringen og DF er enige om, at Dansk Selskab for Patientsikkerhed skal udvikle og afprøve en metode i regi af demonstrationsprojektet "I sikre hænder", der har vist, hvordan patientsikkerheden og kvaliteten kan forbedres i kommunerne med enkle og systematiske indsatser.
- SUF ser frem til at kunne følge erfaringerne fra metodeudviklingsarbejdet og vil overveje en kobling til egne indsatser i KK. SUF har fokus på underernæring blandt ældre borgere og arbejder løbende med at kvalificere eksisterende indsatser og aktuelt med at udvikle metoder og værktøjer ifm. fx screening af underernæring.

Rekruttering af kvalificeret arbejdskraft på sundheds- og ældreområdet

- Det fremgår af aftalen, at en række initiativer iværksættes for at støtte kommunerne i arbejdet med at løse rekrutteringsudfordringerne på sundheds- og ældreområdet. Initiativerne omhandler blandt andet en højnet tilgang og gennemførelse på social- og sundhedsuddannelserne, styrket praktikvejledning, forbedret image via en målrettet oplysningskampagne, øget fastholdelse, styrkede karriereveje, flere på fuldtid og nedbringelse af sygefravær.
- Regeringen, KL, Danske Regioner og FOA ønsker en aftale om dimensionering af praktikpladser på social- og sundhedsuddannelserne med et substantielt løft af antallet af praktikpladser. Der afsættes ikke midler ifm. FL19. Det bemærkes, at aftalen mellem KL og FOA indebærer, at der afsættes statslige midler til arbejdsgiveransvar. Der er

ikke garanti for, at DUT giver fuld kompensation, og forvaltningerne med praktikelever inden for trepartsaftalen (SUF, SOF og BUF) skal være opmærksomme på, at midlerne allokeres korrekt.

- Der afsættes 15,9 mio. kr. i 2019 og 14,4 mio. kr. årligt i 2020-2022 til flere praktikvejledere på social- og sundhedsskolerne, udvikling af en temadag til praktikvejledere i kommuner og regioner samt oplysningsmateriale til det praktikpladsopsøgende arbejde samt styrket dialog mellem skoler og praktiksteder. Desuden afsættes 30 mio. kr. årligt i 2020 og 2021 til et opstartstilskud for at styrke praktikvejledning i kommunerne med henblik på at understøtte implementering af den kommende dimensioneringsaftale.
- Det bemærkes, at det uanset initiativerne kan blive en udfordring at fylde de ekstra elevpladser. Således er der en risiko for, at den øgede dimensionering vil resultere i tomme elevpladser.
- Det vides ikke hvordan midlerne fordeles mellem kommunerne, men vi antager, at det baseres på antal indbyggere. Der er ikke afsat finansiering til praktikvejledning ved en forøget dimensionering efter 2021.

Handlingsplan til bekæmpelse af udadreagerende adfærd overfor ansatte i ældreplejen

- Det fremgår af aftalen, at der afsættes 15 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022 til en endnu ukendt handlingsplan som skal understøtte en mere målrettet og sammenhængende indsats til at reducere udadreagerende adfærd. Det er uklart om midlerne udmøntes via puljemidler eller til udvalgte aktiviteter.

Opfølgning på arbejdet med udvikling af kvalitetsindikatorer i ældreplejen

- Indsatsen ligger i forlængelse af igangværende arbejde med udvikling af kvalitetsindikatorer i ældreplejen og aftale om kommunernes økonomi for 2019. Der er nedsat en arbejdsgruppe i regi af KL, hvor SUF deltager. Gruppen arbejder med kommunale indikatorer, som enten kan indgå i de nationale mål for sundhedsvæsenet, der i dag primært er rettet mod sygehusene, eller blot eksisterer parallelt som særlige kommunale mål. Det er planen, at de første indikatorer baseret på eksisterende datagrundlag vil kunne startes primo 2020 og udbygges frem mod 2022 i takt med, at nye data bliver tilgængelige. Det er dog uklart, hvad der ligger i, at indikatorerne kan ”startes”, og hvilken funktion de vil få.

4-årigt forsøg med landsdækkende ledsagerordning for ældre synshandicappede

- Det fremgår af aftalen, at regeringen og DF ønsker at gøre det muligt at tilbyde ledsagelse til personer med synshandicap, der søger om dette, efter de er fyldt 67 år. SUF ser positivt på denne mulighed, da denne gruppe i dag ikke har mulighed for at søge ledsagelse til fritidsaktiviteter uden for hjemmet. I dag bevilger og administrerer SOF/Borgercenter Handicap den nuværende ledsagerordning for borgere mellem 12-67 år. Skellet på 67 år skyldes lovgivningen på området og afspejler således ikke SUFs normale ansvarsområde der starter ved 65 år.

Dimensionering af sygeplejerskeuddannelsen

- Det fremgår af aftalen, at regeringen og DF vil gå i dialog med de relevante uddannelsesinstitutioner, KL og Danske Regioner for at øge optaget på sygeplejerskeuddannelsen, herunder for at tilvejebringe det nødvendige antal praktikpladser. Finanslovsaftalen nævner ikke, hvor stor en forøgelse af dimensioneringen, der ønskes.
- Udgifter i forbindelse med en forøgelse af dimensioneringen på sygeplejerskedimensioneringen kompenseres ikke af statslige midler til kommunerne – der eksisterer ikke et praktikpladstaxameter. En øget dimensionering betyder derfor flere kommunale udgifter til vejledning og administration af de sygeplejerskestuderende. På grund af den nuværende mangel på sygeplejersker, støtter SUF forøgelsen af dimensioneringen.

Udvidelse af skattefrihed for visse selvejende institutioner og foreninger

- Det fremgår af aftalen, at regeringen og DF er enige om at skattefritage selvejende institutioner for ældre, handicappede og udsatte samt almenyttige institutioner og foreninger på kultur- og idrætsområdet.
- De selvejende plejehjem driver ikke erhvervmæssig virksomhed og leverer i henhold til driftsoverenskomsten kun ydelser til KK. Der kan dog forekomme skattepligtig indkomst ved salg fra kantine og andre små accessoriske ydelser. Det samme gælder antageligt ældreklubberne, der som foreninger modtager tilskud til driften fra kommunen.
- Det fremgår af aftaleteksten, at den nærmere afgrænsning fastlægges i forbindelse med det lovforberedende arbejde, herunder under hensyntagen til, at konkurrenceretten overholdes i de situationer, hvor der kan være private aktører. Det betyder, at implementeringen af øget skattefrihed for visse selvejende institutioner og foreninger først vil træde i kraft, hvis det konkurrenceretligt kan tillades, og i forbindelse med senere konkrete lovforslag.

Indsats mod grænsehandel

- Det fremgår af aftalen, at afgifterne på øl og vin nedsættes med henblik på at svække grænsehandlen. Afgiftsnedsættelsen er ikke af en størrelsesorden, hvor det kan forventes at forbruget vil ændre sig markant. Men lavere priser på alkohol er et skridt i den forkerte retning i forhold til at forebygge tidlig alkoholdebut samt overforbrug og misbrug af alkohol. Samtidig vil afgiftslettelserne også kunne forøge alkoholforbruget blandt voksne.
- Afgiftslettelsen har ingen direkte økonomisk betydning for KK.

Ren luft i de store byer

- Det fremgår af aftalen, at regeringen og DF vil opdatere reglerne for miljøzoner og give mulighed for, at kommunerne kan stille skærpede miljøkrav i København, Aarhus, Odense, Aalborg og Frederiksberg. Derudover er der enighed om at stramme op på håndhævelsen af miljøzonereglerne ved at digitalisere ordningen og automatisere håndhævelsen. Miljø- og Fødevareministeriet udmønter den konkrete opdatering af miljøzonereglerne i et lovforslag.
- Det står ikke udspecificeret, hvilke områder der berøres af de skærpede krav, men i regeringens klimaplan fremgår det, at der sandsynligvis er tale om varebiler, lastbiler og busser i miljøzoner. Dette kan synes

mindre ambitiøst ift. krav for dieslbiler, personbiler og brændeovne.

KK har besluttet, at udnytte klimaplanen fuldt ud og skærpe kravene for miljøzonerne i København (budgetforhandlingerne 2019).

- Finansieringen af eventuelle tiltag vil kunne indgå i forhandlingerne om overførselssagen 2018-2019.